

(Bayrisch Zell, 1947. november 8.)

Édes Mingukám!

Ma reggel megint jött egy kisebb „food parcel”¹ Schweizon keresztül Koppenhágából, a maga megbízásából! Mit mondjak mást, mint szívem mélyéből köszönöm, és Isten áldja meg érte! A közeli jövőre való tekintettel kétszeresen értékesek most ezek az élelmiszerek, amelyeket részben rezerválok – még nehezebb időkre, amikor valószínűleg nem lehet majd küldeni és kapni ilyeneket. Minden, ami az utóbbi csomagokban volt, jó és hasznos, *életmentő* volt – de ha valamire még kérhetem magát, kedvesem, úgy az, hogy egy esetleg még küldhető csomagban valami cukorféléket tegyenek, mert ez abszolúte hiányzik itt, pedig szükséges az organizmusnak különösen mint szíverősítő. Akár cukor, akár valami jam, syrup, befőtt gyümölcs, csokoládé vagy még szárított gyümölcs – valódi jótétemény lenne, és igazán nem nyalánkságból! Itt most sohasem kapunk tésztát (az igaz, h. másfélét sem!), és néha egészen betegesen vágyódom édesség után. Múlt évi szívbjajom óta tudom, milyen fontos ez. Akkor úgy ettem a cukrot, amelyet Alex nagy bajjal szerzett nekem, mint egy életőrvosságot, ez és a kávé erősítettek, és ezektől kezdtem azután javulni. Különben most egy időre kitűnően vagyok ellátva a maga megható gondoskodása következtében. De azért aggódva nézek a jövő elé! Mi lesz velünk – mindnyájunkkal?! Szeretném mindazokat, kik drágák nekem, messze valahol tengeren túl tudni. Európa egy „Hexenkessel”² – maguk miatt is nyugtalankodom. Oly bizonytalan a jövő! Mi itt, csupa asszonyok és gyermekek, nem játszunk szerepet, s ezt a csendes, eleső, elrejtett szűk völgyet senkinek sincsen érdekében bántalmazni. Csak az *ittheniek* bolondulhatnak meg. Nem jó nép ez! Vajon hogyan van egészségileg Mingukám, köszvényével ebben a nedves novemberi időben! És Katus? Itt most végre kissé esett az eső, de túl későn és nem eleget. Alig van már villanyáram, a szárazság, vízhiány miatt. De gyertya sincsen vagy petróleum, még gyufa is nagyon gyéren! Így az esteket 5-6 órától kezdve a sötétben töltjük, még stoppolni sem lehet, ami pedig nagyon is szükséges! (később) Épp most hallom, hogy élelmiszer-ratiókat (amely ügyis éppen eléggé alacsony volt), most *tetemesen* leszállítják a jövő hónapra! Hogy ez mit jelent, azt elég könnyű kitalálni!! Mennyien fognak ebben elpusztulni, Istenem!? gyermekek, öregek, betegesek! A jó Isten oltalmazza magukat és mindnyájokat, kiket szeretek, és akik jót akarnak a világon. Ezeknek kell majd egy jobb világot felépíteni, de az előtt még sok szenvedés lesz. Forrón öleli Katus[sal], Juttival együtt

PIL 704. f. vegyes (eredeti)

¹ Élelmiszercsomag (angol).² Boszorkányüst (német).

361. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 10.)

Fenti számú rendeletre tisztelettel jelentem Miniszter Úrnak, hogy az itteni piacon beszerezhető katonai szakkönyvek jegyzékét fent hivatkozott sz. jelentésemhez csatoltan felterjesztettem. Miután nem kaptam rendeletet arra vonatkozólag, hogy a felterjesztett listán szereplő szakkönyvek melyike használható fel, tisztelettel kérek ezirányú tájékoztatást.¹

¹ A honvédelmi miniszter megbízásából Sólyom László vezérőrnagy még 1947 márciusában kérte a párizsi követségtől az érvényben levő francia katonai szabályzatok megszerzését. Időközben a követség meg is kapta a francia Hadügyminisztériumtól a megfelelő jegyzéket. A Külügyminisztérium (Heltai György) felszólította Károlyit, hogy ez alapján vásárolja meg a könyveket, de nem jelölte meg, melyeket.

362. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 12.)

Mint már jelentettem, a sorbonne-i magyar tanszék és intézet felállításának kérdéséhez az illetékes francia közegek pozitív állásfoglalása végre megtörtént,¹ ami számos intervencióknak, de nyilván Gauquié követ úr és Warnier úr közreműködésének is köszönhető. Legutóbb Baillou, a francia Külügyminisztérium kulturális osztályának h. igazgatója közölte ezt a hírt velünk. Ő is azt mondja, hogy a Sorbonne rektorának Mexikóból való visszaérkezése után december közepén kerül sor az intézet felállítására és Aurélien Sauvageot professzor előadói megbízására.

Kevésbé határozottan nyilatkozott M. Baillou a magyar-francia kultúregyezmény aláírásának időpontjáról, melyet egyes francia körök, úgy látszik, szeretnének elhalasztani. Végül is úgy nyilatkozott, hogy leghelyesebb lesz, ha Gauquié követ párizsi tartózkodásának idején a követ és a Quai d'Orsay Gauquié követtel egyetértésben megállapodnak az aláírás időpontjára nézve.

Benyomásom szerint a francia Külügyminisztériumban még nem alakult ki végleges vélemény arról, hogy a kulturális egyezmény aláírása időszerű-e, úgy látszik, meg akarják várni Gauquié szóbeli jelentését és Joxe Directeur Généralnak Mexikóból való visszaérkezését is. M. Baillou szerint Joxe úrnak kellene a kultúregyezmény aláírásakor majd Budapestre utaznia.

MOL XIX-J-1-k 33. doboz 18/g (eredeti). Közli: Dokumentumok Magyarország nemzetközi kulturális kapcsolatainak történetéből 1945–48. Szerk.: Gönyei Antal. Budapest, 1988. 298.

¹ Néhány nappal előbb, november 6-án táviratozta Károlyi: „Sarraill rektor közölte Sauvageot professzorral, hogy elvileg fakultás beleegyezett magyar tanszék felállításába. UNESCO-kongresszusról való visszatérése után decemberben megbeszélést folytat Sauvageot-val magyar oktatás gyakorlati megvalósításáról egyetemen.” (*KÜM irattára. Párizsi táviratok – eredeti tisztázat*)

363. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. november 12.)

A Franciaországi Magyarok Demokratikus Egyesülete beadvánnyal fordult hozzám, amelyben bejelenti, hogy értesülései szerint Mulhouse környékére több ezer főnyi új magyar emigráns érkezett. Az egyesület elhatározta, hogy ezeket az új magyar emigránsokat, akik között számos, a magyar demokrácia számára megnyerhető elem van – ipari munkások, földművesek, diákok –, beható kulturális és szociális gondozás alá veszi. Az egyesület párizsi központja ezt a munkát már néhány hónap előtt megkezdte, de most szükségesnek látszik Mulhouse-ban is egy állandó kirendeltség felállítása. Ennek költségeire a demokratikus egyesület vezetősége Külügyminiszter Úrtól havi 30 000 frank támogatást kér.